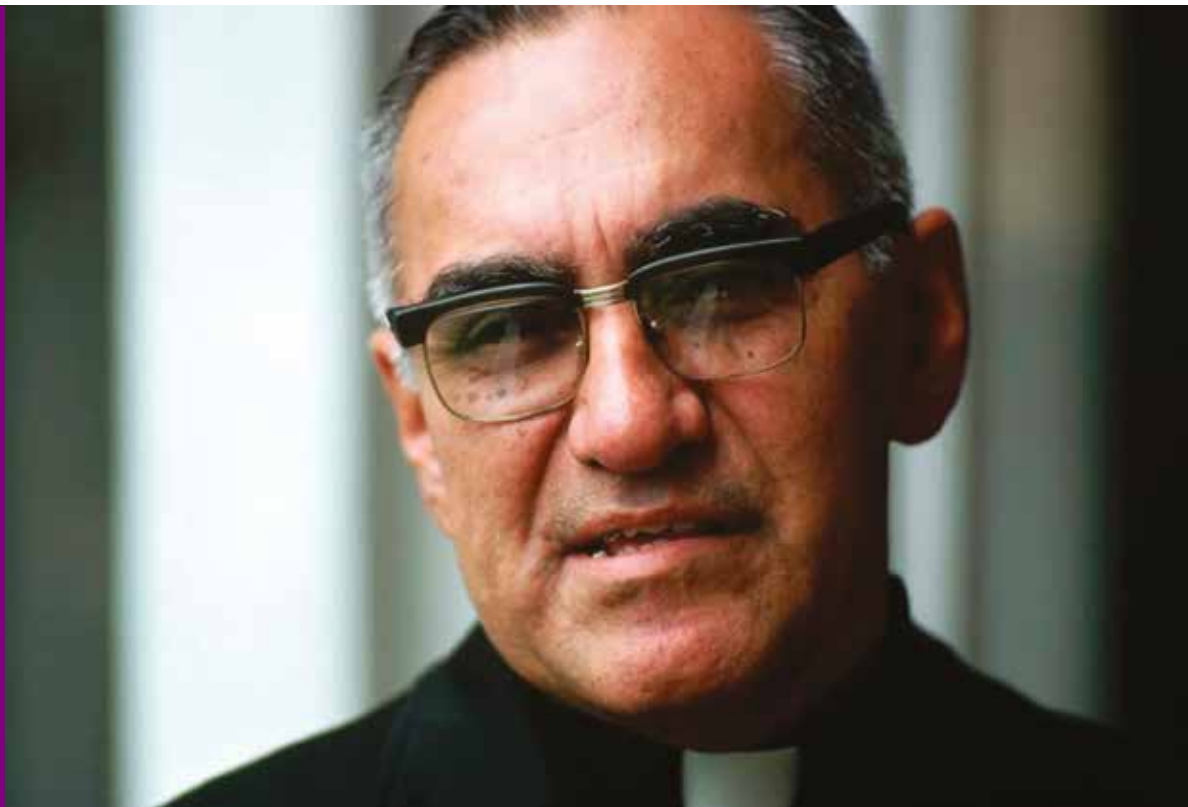




Acció Catòlica Obrera (ACO).
Comitès Oscar Romero. Delegació
diocesana de pastoral obrera de
Terrassa. Delegació diocesana de
pastoral obrera de Sant Feliu de
Llobregat. Germandat Obrera
d'Acció Catòlica (GOAC). Joc Vallès



PREGUEM AMB EL BISBE ROMERO

El proper 24 de març farà 35 anys que l'arquebisbe de San Salvador, monsenyor Romero, va ser assassinat mentre deia missa a l'Hospital La Divina Providència de El Salvador. Màrtir i defensor de l'opció preferencial pels pobres ha estat model i referència de la lluita pels drets humans en tota Sud-Amèrica.

Aquest aniversari coincideix amb el seu reconeixement com a màrtir per part del papa Francesc, cosa que facilita i accelera el seu procés de beatificació. Per totes dues coses volem recordar la seva figura i el seu missatge de salvació i una bona manera de fer-ho ens ha semblat que és a través de la pregària. Us proposem, doncs, que **aquests diumenges de Quaresma, que coincideixen amb l'aniversari de la seva mort, li dediquem un espai de pregària**: a l'Eucaristia de diumenge, a les reunions dels nostres grups cristians, de revisió de vida, d'estudi d'evangeli, de catequesi...

La rememoració de la seva figura pot ajudar-nos a viure amb intensitat l'Església dels pobres, el dret de tothom a viure amb dignitat i el desig de pau en un món marcat per la violència i per la desigualtat social.

Óscar Arnulfo Romero i Galdámez va néixer a Ciudad Barrios, El Salvador, el 15 d'agost de 1917. Va ingressar al seminari menor quan treballava com a aprenent de fuster, i va fer els seus estudis eclesiàstics al seu país, i a Roma, on va ser ordenat el 1942, en plena guerra.

De retorn a El Salvador, entre les seves múltiples activitats pastorals, va ser director del setmanari diocesà i responsable de l'apostolat radiofònic, especialment important en un país amb un elevat percentatge d'analfabetisme.

El 1964 va ser nomenat bisbe. Tot i la seva obertura al Concili Vaticà II, tenia un tarannà més aviat conservador que contrastava amb la voluntat explícita de molts capellans de transmetre l'evangeli de manera que fos un missatge d'alliberament per als oprimits. Potser per això, en un moment políticament i socialment molt convuls, el 1977 va ser nomenat arquebisbe de Sant Salvador.

La seva sensibilitat vers els més pobres i l'assassinat per part dels militars del seu amic jesuïta Rutilio Grande, també el 1977, van portar-lo a denunciar insistentment les condicions de vida i de treball del poble salvadorenc i els abusos i la cruel repressió que patia qualsevol persona que gosés qüestionar el poder (en dos anys perdé quaranta capellans, entre assassinats, exiliats i expulsats). Les seves homilies do-

La mort del bisbe Romero

24 de març del 1980. Són les 17.30 i el bisbe Oscar Arnulfo Romero, arquebisbe de San Salvador, celebra una eucaristia a la capella de l'hospital per a malalts de càncer *La Divina Providència*, en sufragi de Sara de Pinto, a la família de la qual pertanyia *El Independiente* (un dels pocs diaris nacionals no alineats amb els interessos de l'oligarquia). En l'homilia en record de «doña Sarita», com l'anomena el bisbe Romero, lloa la difunta per haver lliurat la seva vida pel proïsme, per la justícia, per la dignitat humana. «Unim-nos, doncs, íntimament en fe i esperança a aquest moment de pregària per doña Sarita i per nosaltres.» Van ser les darreres paraules de l'arquebisbe. Poc després, mentre prepara els corporals, és abatut pel tret d'un franc tirador. Els fidels, aterrits, es llencen a terra. Passats els primers instants d'horror, s'aixequen per auxiliar-lo, estès en un bassal de sang. Encara respira. Les ferides no han tocat òrgans vitals, però la bala que li ha explotat al pit és de fragmentació. El bisbe Romero arriba a l'hospital amb vida, però mor poc després per hemorràgia interna.

Un sant del poble

Han passat 35 anys des d'aquest assassinat, i la figura del bisbe Óscar Arnulfo Romero continua molt viva; especialment en el poble salvadorenc, que el considera un sant. En aquestes tres dècades s'ha escrit molt sobre ell. En alguns casos, s'ha intentat distorsionar la seva persona i convertir-lo en allò que no era. A l'arquebisbe de San Salvador li va tocar viure una època molt difícil en un país sacsejat per la violència, el terror i la injustícia. No el movien interessos polítics, i no dubtava a denunciar els extremismes, ja fossin d'esquerra o de dreta. El motor de l'arquebisbe Romero era l'Evangeli, i l'opció preferencial pels pobres. Va condemnar les estructures d'injustícia que oprimien el poble i va arribar fins a les últimes conseqüències per ser un profeta de la justícia i de la pau. Romero sabia que el seu servei a Déu i el compromís que se'n derivava li podia costar la vida. Tenia por, no ho negava. «Em costa acceptar una mort violenta que, en aquestes circumstàncies, és molt possible», deia el 25 de febrer del 1980. Això no obstant, estava disposat a donar la vida: «Les circumstàncies desconegudes es viuran amb la gràcia de Déu. Ell va assistir els màrtirs i, si cal, el sentiré molt proper en lliurar-li el meu darrer sospir. Però més valuós que el moment de morir és lliurar-li tota la vida i viure per a ell.»

El dia de Monsenyor Romero

El Salvador viu de manera intensa els trenta-cinc anys de l'assassinat de Mons. Romero. L'Assemblea Legislativa del país salvadorenc va aprovar un decret que estableix el 24 de març com a «Dia de Monsenyor Oscar Arnulfo Romero i Galdámez», amb el vistiplau de l'Església catòlica. L'actual arquebisbe de San Salvador, José Luis Escobar, ha assenyalat que «estem molt contents i molt agraïts amb l'Assemblea. No ho veiem com una acció política sinó més aviat

minimals, retransmeses per la ràdio, eren un punt de referència i d'esperança no només a El Salvador, sinó a tota l'Amèrica Llatina. Denuncià repetidament les violacions dels drets humans i manifestà públicament la seva solidaritat amb les víctimes de la violència política.

El 24 de març de 1980 va ser assassinat mentre deia missa.

El seu assassinat va provocar la protesta internacional en demanda del respecte als drets humans. L'informe de la Comissió de la Veritat, formada per delegats de l'Organització de les Nacions Unides, va comunicar el 1993 que l'assassí intel·lectual va ser el major Roberto D'Aubuisson, fundador del partit Aliança Republicana Nacionalista, ARENA.



com una acció nacional. El decret té validesa nacional i ens sembla molt positiu que es faci aquest reconeixement a Mons. Romero. S'ho ben mereix».

Com indicava la Fundació Romero en un comunicat, «celebrar Mons. Romero és portar al present la seva crida a la transcendència, al rebuig als nous ídols que sotgen la societat actual, a assumir la nostra fe amb una profunda dimensió històrica i a veure en els nous i antics rostres de l'exclusió el rostre de Déu».

Però les celebracions, com tots els anys que es rememora el seu assassinat, han traspassat les fronteres del Salvador. Des de l'any 1993 el Moviment Juvenil Missioner de les Obres Missionals Pontificies d'Itàlia dedica el 24 de març a recordar tots els missioners assassinats al món, amb una jornada de pregària i de dejuni. Aquesta iniciativa s'ha estès a moltes diòcesis d'arreu del món i a diverses institucions religioses que organitzen actes especials per recordar els seus missioners assassinats i, juntament amb ells, tots els qui han vessat la seva sang.

1. SER VEU DELS QUI NO TENEN VEU

Estas homilías quieren ser la voz de este pueblo. Quieren ser la voz de los que no tienen voz. Y por eso, sin duda, caen mal a aquellos que tienen demasiada voz. Esta voz encontrará eco en aquellos que aman la verdad y amen de verdad a nuestro querido pueblo (29 de juliol 1979)

Senyor, davant d'aquest gran testimoni d'amor, dóna'ns la valentia de mirar el món i d'estimar-lo des de la perspectiva dels pobres, amb els ulls de Déu; amb mirada crítica,

profunda, sense prejudicis; ensenyà'ns a mirar la realitat amb amor i en la seva complexitat, atents als més petits signes i a les diferents realitats. Ajuda'ns a denunciar allò que no funciona, amb llibertat, sense por i sense violència. Sense fugir del patiment: el propi i el de les persones que ens envolten. Preguem.

Us ho demanem, Senyor.

2. L'ESGLÉSIA, FONT D'ESPERANÇA PER ALS POBRES

Es una novedad en nuestro pueblo que los pobres vean hoy en la Iglesia una fuente de esperanza y un apoyo a su noble lucha de liberación. La esperanza que fomenta la Iglesia no es ingenua ni pasiva. Es más bien un llamado desde la palabra de Dios a la propia responsabilidad de las mayorías pobres, de su concientización, a su organización –en un país en que, unas veces con más intensidad que otras, esta está legal o fácticamente prohibida–. Y es un respaldo, a veces también crítico, a sus justas causas y reivindicaciones. La esperanza que predicamos a los pobres es para devolverles su dignidad y para animarles a que ellos mismos sean autores de su propio destino. En una palabra, la Iglesia no sólo se ha vuelto hacia el pobre,

sino que hace de él el destinatario privilegiado de su misión, porque como dice Puebla “Dios toma su defensa y los ama” (*Discurs amb motiu del Doctorat Honoris Causa a la Universitat de Lovaina el 2 de febrer de 1980*).

Senyor, et demanem que ens ajudis a comprometre'ns en el món i a participar d'una solidaritat activa: fent propostes positives, associant-nos en entitats, mobilitzant-nos i deixant-nos mobilitzar amb l'objectiu d'acompanyar, escoltar, cuidar, educar, consolar, estar al costat de la gent. Ajuda'ns a promoure espais de relació i de trobada, a pensar i a buscar l'esperança en Tu. Preguem.

Us ho demanem, Senyor.

3. ARRELAR LA NOSTRA VIDA I LA NOSTRA ACCIÓ EN L'EVANGELI

He tratado durante estos domingos de Cuaresma de ir descubriendo en la revelación divina, en la Palabra que se lee aquí en la misa, el proyecto de Dios para salvar a los pueblos y a los hombres; porque hoy, cuando surgen diversos proyectos históricos para nuestro pueblo, podemos asegurar: tendrá la victoria aquél que refleje mejor el proyecto de Dios. Y esta es la misión de la Iglesia. Por eso, a la luz de la Palabra divina, que revela el proyecto de Dios para la felicidad de los pueblos tenemos el deber, queridos hermanos, de señalar también las realidades; ver cómo se van reflejando entre nosotros o se está despreciando entre nosotros, el proyecto de Dios. Nadie tome a mal que a la luz de las palabras divinas que se leen en nuestra misa, iluminemos las realidades sociales, po-

líticas, económicas, porque de no hacerlo así, no sería un cristianismo para nosotros (23 de març de 1980).

Quan veiem un arbre carregat de fruita, sabem que té les arrels ben agafades a terra. Quan veiem els fruits que ha donat i dóna la vida del bisbe Romero, sabem que estava ben agafat a Déu.

Senyor, fes-nos homes i dones de pregària, ajuda'ns a descobrir la teva empremta en els nostres projectes personals i col·lectius; fes-nos valents i humils, crítics i creatius, testimonis d'esperança, i ajuda'ns a servir els més pobres. Que siguem seguidors del bisbe Romero, perquè ell et seguia a Tu. Preguem.

Us ho demanem, Senyor.

4. SEGUIR JESÚS AMB LLIBERTAT PER DAVANT DE LES ESTRUCTURES I LES LLEIS INJUSTES.

Yo quisiera hacer un llamamiento de manera especial a los hombres del ejército y en concreto a las bases de la Guardia Nacional, de la Policía, de los cuarteles.

Hermanos, son de nuestro mismo pueblo, matan a sus mismos hermanos campesinos y ante una orden de matar que dé un hombre, debe de prevalecer la ley de Dios que dice: NO MATAR... Ningún soldado está obligado a obedecer una orden contra la ley de Dios... Una ley in-moral, nadie tiene que cumplirla... Ya es tiempo de que recuperen su conciencia y que obedezcan antes a su conciencia que a la orden del pecado... (23 de març de 1980).

Senyor, fes-nos lliures i generosos per viure a fons el teu Evangeli. Que sapiguem posar la vida per damunt de la comoditat, del prestigi, del guany personal.

Senyor volem demanar-te que tinguem molt present en la nostra vida i en les nostres oracions totes aquelles persones que han lluitat i mort pels drets de les persones, per la seva dignitat i la justícia en el món. Que no oblidem mai el sacrifici que tantes persones han fet per la lluita d'un món millor. Preguem.

Us ho demanem, Senyor.

5. DONAR GRÀCIES A DÉU I VIURE AMB ALEGRIA

No hay derecho para estar tristes. Un cristiano no puede ser pesimista. Un cristiano siempre debe de alentar en su corazón la plenitud de la alegría. Hagan la experiencia, hermanos. Yo he tratado de hacerla muchas veces y en las horas más amargas de las situaciones, cuando más arrecia la calumnia y la persecución. Unirme íntimamente a Cristo, el amigo, y sentir una dulzura que no la dan todas las alegrías de la tierra. La alegría de sentirse íntimo de Dios, aun cuando el hombre no lo comprenda a uno. Es la alegría más profunda que pueda haber en el corazón (20 de maig 1979)

Senyor, fes-nos agraïts i agraïdes per tot allò que rebem cada dia de tu. Que puguem plorar, lluitar, acceptar, transformar i transformar-nos perquè es faci la teva voluntat.

Que com Romero sapiguem viure a fons les Benaurances, carregar amb allò que ens fa patir i deixar-nos transformar pel teu amor. Preguem.

Us ho demanem, Senyor.

Si voleu conèixer més sobre Monsenyor Romero, per internet estan disponibles diversos reportatges:

El último viaje de Monseñor Romero

https://www.youtube.com/watch?v=-CXDY_FgaMw

La vida y obra de Monseñor Romero:

<https://www.youtube.com/watch?v=J4Gx44sY7Yw>

Última homilia de Monseñor Romero:

https://www.youtube.com/watch?v=2X4fsE18m_4

I la pel·lícula: *Romero*

<https://www.youtube.com/watch?v=vQKNKW6WomM>

També, entre d'altres, els llibres: *La voz de los sin voz. La palabra viva de Monseñor Romero*. San Salvador, UCA editores 1987 i

Oscar A. Romero, el bisbe dels pobres, de Bernabé Dalmau, Barcelona: CPL 2015